

Huiswerkbeleid IKC De Sterrekijker

Versie september 2023

Inleiding

Met ingang van schooljaar 2022-2023 kent IKC De Sterrekijker nieuw huiswerkbeleid. Dit nieuwe beleid is ontstaan op verzoek van zowel de school (het team) als de ouders. Uit een tevredenheidspelling onder ouders (o.a. november 2020) kwam naar voren dat er behoefte is aan duidelijkheid en eenduidigheid m.b.t. huiswerk. Hoe en wat communiceren de leerkrachten uniform over het huiswerk gedurende het schooljaar? Belangrijk aandachtspunt hierbij is dat we ouders bij het opgeven van huiswerk duidelijkheid geven over de termijn (wanneer moet iets ingeleverd worden of wanneer wordt er getoetst), over de waardering van het huiswerk (krijgt het kind een cijfer, hoe zwaar telt dit cijfer mee, bijvoorbeeld voor het rapport) en over de terugkoppeling richting kind en ouders (krijgt de ouders te weten hoe het huiswerk is gewaardeerd, e.d.) Dit nieuwe huiswerkbeleid voldoet aan deze behoefte en is tot stand gekomen na overleg met de werkgroep oudercommunicatie, het MT en de MR (instemming en advies).

Het effect van huiswerk

Dat huiswerk effect heeft op schoolprestaties, is overtuigend aangetoond in twee omvangrijke Amerikaanse metastudies. De conclusie is eenduidig. 1) Leerlingen die huiswerk maken, presteren beter. 2) Hoe meer tijd leerlingen besteden aan huiswerk, des te beter zijn hun scores. Dit geldt zowel voor rapportcijfers als voor gestandaardiseerde toetsen. In deze studies zijn geen duidelijke aanwijzingen gevonden dat huiswerk voor sommige vakken effectiever is dan voor andere vakken.

Ook Hendriks (2014) vond in haar metastudie gebaseerd op artikelen tussen 2005 en 2010 uit landen over de hele wereld, dat huiswerk effect heeft op schoolprestaties.

Verklaringen

Huiswerk werkt dus, maar hoe komt dat? Huiswerk zorgt ervoor dat leerlingen de leerstof beter onthouden en begrijpen, doordat ze hun kennis en vaardigheden verfijnen en uitbreiden.

Volgens Marzano (2007) bepaalt de wijze waarop de docent omgaat met het huiswerk mede het effect ervan. Het is bijvoorbeeld belangrijk dat docenten van te voren bedenken wat het doel is van het huiswerk dat zij opgeven. Marzano onderscheidt twee verschillende doelstellingen van huiswerk:

1. oefening - dit moet leerstof zijn waarmee de leerlingen al bekend zijn zodat ze echt zelfstandig kunnen oefenen;
2. voorbereiding of verdieping - dit mag nieuwe leerstof zijn zodat leerlingen er alvast een keer over nadenken voor ze in de klas verder gaan met dit onderwerp en de docent meer uitlegt.

Huiswerk in het basisonderwijs

Het positieve effect van huiswerk geldt niet voor alle leeftijden. Bij leerlingen in de basisschoolleeftijd is er volgens de metastudies geen enkel effect van huiswerk op leerprestaties. In het voortgezet onderwijs zijn de effecten juist heel sterk. Daar maakt de leeftijd van leerlingen verschil: voor oudere leerlingen zijn hogere positieve verbanden gevonden dan voor jongere leerlingen.

Hoe is dit verschil tussen basis- en voortgezet onderwijs te verklaren? Mogelijk hebben kinderen in het primair onderwijs nog onvoldoende studievoordigheden ontwikkeld en kunnen ze hun aandacht dus nog niet focussen op huiswerk. Toch moeten we voorzichtig zijn om te concluderen dat huiswerk in het basisonderwijs helemaal zinloos is. Soms krijgen kinderen in het basisonderwijs extra huiswerk om ze bij te spijkeren. Dat kan verklaren dat in sommige studies meer huiswerk samengaat met lagere schoolprestaties, maar dat wil niet zeggen dat huiswerk maken ineffectief is.

Feedback op huiswerk

De feedback van de docent heeft invloed op het effect van huiswerk. Huiswerk heeft meer effect als het wordt nabesproken. Het effect stijgt als er een cijfer aan gekoppeld wordt en huiswerk heeft het grootste effect als de leraar er commentaar op geeft. Feedback van de leraar werkt stimulerend en zorgt ervoor dat leerprestaties verbeteren. Uit ander onderzoek naar de effectiviteit van feedback weten we dat niet zozeer het corrigeren van fouten, maar vooral proces-georiënteerde feedback van nut is voor de leerling. Dergelijke feedback geeft antwoord op vragen als: Waar ga ik naartoe? Hoe doe ik het? Wat is de volgende stap?

Geen huiswerk groepen 1-4

Op IKC De Sterrekijker krijgen de kinderen uit de groepen 1 tot en met 4 geen huiswerk op. Het effect van huiswerk op (de ontwikkeling van) deze jonge kinderen is er niet of op z'n hoogst nihil. Voor jonge kinderen is het van groot belang na schooltijd voldoende tijd te hebben om zich op een andere (niet-schoolse) manier verder te ontwikkelen: (buiten) spelen, sporten, sociale contacten, thuis zijn, etc.

In overleg kunnen er tussen school en ouders wel afspraken worden gemaakt over eventueel extra oefenwerk voor individuele leerlingen uit de groepen 1-4. Bijvoorbeeld wanneer er sprake is van leerachterstand. Denk hierbij aan het oefenen van de tafels van vermenigvuldiging of het oefenen van dicteewoorden. Onze leerkrachten houden zich hierbij aan het door school bepaalde beleid, zodat er geen grote verschillen ontstaan.

Voorlezen

IKC De Sterrekijker geeft ouders het advies thuis voldoende tot veel voor te lezen aan met name jonge kinderen. Voorlezen heeft tal van positieve effecten op de ontwikkeling van kinderen. Zowel op emotioneel, cognitief als sociaal vlak. Voorlezen draagt bij tot een betere taal- en leesvaardigheid van het kind. Hoe vroeger en regelmatig kinderen worden voorgelezen, hoe groter de voordelen zijn.

Voorlezen prikkelt de fantasie en nieuwsgierigheid van kinderen. Door samen met kinderen in een verhaal te duiken, komen ze in een andere wereld terecht en leren ze nieuwe en onbekende dingen kennen. Hun dagelijkse wereld wordt groter, ze kunnen meeleven en zich identificeren met personages. Verhalen kunnen kinderen blij en vrolijk maken, maar ze kunnen ook gevoelige thema's zoals ziekte, verlies en dood bespreekbaar maken. Boeken kunnen een goede aanleiding zijn om na het voorlezen te praten over emoties zoals angst en verdriet. Ook zorgt voorlezen voor rust, ontspanning en structuur in de dag van kinderen. Een verhaaltje voor het slapengaan is daar een mooi voorbeeld van.

Voorlezen heeft een bewezen positief effect op de ontwikkeling van taalvaardigheid, leesvaardigheid en ontlukende geletterdheid. De zinsbouw, de opbouw van verhalen en het woordgebruik zijn anders dan die in het dagelijkse taalgebruik. Voorlezen verrijkt dus de woordenschat en draagt bij tot een beter taalgevoel en taalbegrip. Kinderen die op jonge leeftijd regelmatig voorgelezen worden, leren later sneller zelf lezen en hebben minder moeite met spellen en begrijpend lezen. Ook op vlak van concentratie en rekenvaardigheid is er een merkbare positieve invloed. Die effecten duren tot ver in het basisonderwijs.

Huiswerk groepen 5-8

Op IKC De Sterrekijker krijgen kinderen vanaf groep 5 huiswerk op. Onderstaand wordt per leerjaar aangegeven welk huiswerk er wordt opgegeven, hoeveel tijd kinderen krijgen voor het huiswerk en in welke frequentie. Ook wordt aangegeven hoe wordt gecommuniceerd richting ouders en op welke manier de kinderen en/of ouders feedback krijgen.

Groep 5

- *Kinderen krijgen maximaal 1 keer per drie weken huiswerk op voor niet meer dan 1 vak.*
- *Het huiswerk kan bestaan uit maakwerk of leerwerk voor de vakken taal (incl. woordenschat), spelling en rekenen. Bij leerwerk geldt dat er nooit meer dan voor 1 toets geleerd moet worden.*
- *Kinderen hebben minimaal 1 week de tijd om het huiswerk te maken of leren.*
- *De leerkracht communiceert via Parro naar ouders op dezelfde dag dat het huiswerk wordt opgegeven aan de kinderen.*
- *Het huiswerk wordt na inlevering binnen 1 week door de leerkracht nagekeken/beoordeeld. Binnen diezelfde week krijgen de leerlingen feedback (cijfer, beoordeling) van de leerkracht en ontvangen de ouders bericht van de leerkracht via Parro over de beoordeling van het huiswerk. Als er sprake is van niet ingeleverd huiswerk dan communiceert de leerkracht hierover ook richting de ouders binnen 1 week nadat het huiswerk ingeleverd had moeten worden.*
- *Maximaal 1 keer per schooljaar bereiden de kinderen thuis een boekpresentatie voor. Leerlingen krijgen hiervoor minimaal 3 weken de tijd. Ook richting ouders wordt minimaal drie weken voorafgaand aan de boekbespreking door de leerkracht gecommuniceerd. Hierbij geeft de leerkracht ook aan wat er precies wordt verwacht en waar de boekbespreking minimaal aan moet voldoen. De leerling ontvangt de feedback nog diezelfde dag, zo ook de ouders via Parro. Hierbij geldt dat de ervaring belangrijker is dan de beoordeling. Er wordt feedback gegeven, maar geen cijfer of andere beoordeling.*

Groep 6

- *Kinderen krijgen maximaal 1 keer per twee weken huiswerk op voor niet meer dan 1 vak. Uitzondering is het volgende: in groep 6 werken de kinderen aan het behalen van hun typediploma. Voorwaardelijk hieraan is dat kinderen elke week ook thuis oefenen.*
- *Het huiswerk kan bestaan uit maakwerk of leerwerk voor de vakken taal (incl. woordenschat), spelling, rekenen en wereldoriëntatie. Bij leerwerk geldt dat er nooit meer dan voor 1 toets geleerd moet worden.*
- *Kinderen hebben minimaal 1 week de tijd om het huiswerk te maken of leren.*
- *De leerkracht communiceert via Parro naar ouders op dezelfde dag dat het huiswerk wordt opgegeven aan de kinderen.*
- *Het huiswerk wordt na inlevering binnen 1 week door de leerkracht nagekeken/beoordeeld. Binnen diezelfde week krijgen de leerlingen feedback (cijfer, beoordeling) van de leerkracht en ontvangen de ouders bericht van de leerkracht via Parro over de beoordeling van het huiswerk. Als er sprake is van niet ingeleverd huiswerk dan communiceert de leerkracht hierover ook richting de ouders binnen 1 week nadat het huiswerk ingeleverd had moeten worden.*
- *Maximaal 1 keer per schooljaar bereiden de kinderen thuis een boekbespreking voor. Leerlingen krijgen hiervoor minimaal 3 weken de tijd. Ook richting ouders wordt minimaal drie weken voorafgaand aan de boekbespreking door de leerkracht gecommuniceerd. Hierbij geeft de leerkracht ook aan wat er precies wordt verwacht en waar de boekbespreking minimaal aan moet voldoen. De leerling ontvangt de feedback nog diezelfde dag, zo ook de ouders via Parro. Hierbij geldt dat de ervaring belangrijker is dan de beoordeling. Er wordt feedback gegeven, maar geen cijfer of andere beoordeling.*
- *Maximaal 1 keer per schooljaar bereiden de kinderen thuis een spreekbeurt/presentatie voor. Leerlingen krijgen hiervoor minimaal 3 weken de tijd. Ook richting ouders wordt minimaal drie weken voorafgaand aan de spreekbeurt/presentatie door de leerkracht gecommuniceerd. Hierbij geeft de leerkracht ook aan wat er precies wordt verwacht en waar*

de spreekbeurt/presentatie minimaal aan moet voldoen. De leerling ontvangt de feedback nog diezelfde dag, zo ook de ouders via Parro. Hierbij geldt dat de ervaring belangrijker is dan de beoordeling. Er wordt feedback gegeven, maar geen cijfer of andere beoordeling.

Groep 7

- Kinderen krijgen maximaal 1 keer per week huiswerk op.*
- Het huiswerk kan bestaan uit maakwerk of leerwerk voor de vakken taal (incl. woordenschat), spelling, rekenen en wereldoriëntatie.*
- Kinderen hebben minimaal 1 week de tijd om het huiswerk te maken of leren.*
- De leerkracht communiceert via Parro naar ouders op dezelfde dag dat het huiswerk wordt opgegeven aan de kinderen.*
- Het huiswerk wordt na inlevering binnen 1 week door de leerkracht nagekeken/beoordeeld. Binnen diezelfde week krijgen de leerlingen feedback (cijfer, beoordeling) van de leerkracht en ontvangen de ouders bericht van de leerkracht via Parro over de beoordeling van het huiswerk. Als er sprake is van niet ingeleverd huiswerk dan communiceert de leerkracht hierover ook richting de ouders binnen 1 week nadat het huiswerk ingeleverd had moeten worden.*
- Maximaal 1 keer per schooljaar bereiden de kinderen thuis een boekbespreking voor. Leerlingen krijgen hiervoor minimaal 3 weken de tijd. Ook richting ouders wordt minimaal drie weken voorafgaand aan de boekbespreking door de leerkracht gecommuniceerd. Hierbij geeft de leerkracht ook aan wat er precies wordt verwacht en waar de boekbespreking minimaal aan moet voldoen. De leerling ontvangt de feedback nog diezelfde dag, zo ook de ouders via Parro. In groep 7 wordt de boekbespreking beoordeeld met een cijfer.*
- Maximaal 1 keer per schooljaar bereiden de kinderen thuis een spreekbeurt/presentatie voor. Leerlingen krijgen hiervoor minimaal 3 weken de tijd. Ook richting ouders wordt minimaal drie weken voorafgaand aan de spreekbeurt/presentatie door de leerkracht gecommuniceerd. Hierbij geeft de leerkracht ook aan wat er precies wordt verwacht en waar de spreekbeurt/presentatie minimaal aan moet voldoen. De leerling ontvangt de feedback nog diezelfde dag, zo ook de ouders via Parro. In groep 7 wordt de spreekbeurt/presentatie beoordeeld.*

Groep 8 (eerste helft schooljaar, tot en met december)

- Kinderen krijgen maximaal 2 keer per week huiswerk op.*
- Het huiswerk kan bestaan uit maakwerk of leerwerk voor de vakken taal (incl. woordenschat), spelling, rekenen en wereldoriëntatie.*
- Kinderen hebben minimaal 1 week de tijd om het huiswerk te maken of leren.*
- De leerkracht communiceert via Parro naar ouders op dezelfde dag dat het huiswerk wordt opgegeven aan de kinderen.*
- Het huiswerk wordt na inlevering binnen 1 week door de leerkracht nagekeken/beoordeeld. Binnen diezelfde week krijgen de leerlingen feedback (cijfer, beoordeling) van de leerkracht en ontvangen de ouders bericht van de leerkracht via Parro over de beoordeling van het huiswerk. Als er sprake is van niet ingeleverd huiswerk dan communiceert de leerkracht hierover ook richting de ouders binnen 1 week nadat het huiswerk ingeleverd had moeten worden.*
- Maximaal 1 keer per schooljaar bereiden de kinderen thuis een boekbespreking voor. Leerlingen krijgen hiervoor minimaal 3 weken de tijd. Ook richting ouders wordt minimaal drie weken voorafgaand aan de boekbespreking door de leerkracht gecommuniceerd. Hierbij geeft de leerkracht ook aan wat er precies wordt verwacht en waar de boekbespreking minimaal aan moet voldoen. De leerling ontvangt de feedback, nog diezelfde dag, zo ook de ouders via Parro. In groep 8 wordt de boekbespreking beoordeeld met een cijfer.*

- *Maximaal 1 keer per schooljaar bereiden de kinderen thuis een spreekbeurt/presentatie voor. Leerlingen krijgen hiervoor minimaal 3 weken de tijd. Ook richting ouders wordt minimaal drie weken voorafgaand aan de spreekbeurt/presentatie door de leerkracht gecommuniceerd. Hierbij geeft de leerkracht ook aan wat er precies wordt verwacht en waar de spreekbeurt/presentatie minimaal aan moet voldoen. De leerling ontvangt de feedback nog diezelfde dag, zo ook de ouders via Parro. In groep 8 wordt de spreekbeurt/presentatie beoordeeld.*

In groep 8 kan er vanaf januari worden gedifferentieerd m.b.t. huiswerk. Dit doen wij vanwege de verschillende (verwachte) uitstroomniveaus die vanaf dan bekend zijn en de daarbij horende voorbereidingen op het voortgezet onderwijs. Er wordt onderscheid gemaakt tussen leerlingen die uitstromen naar:

- *Praktijkonderwijs;*
- *VMBO Basis en Kader;*
- *VMBO (gemengd) Theoretisch;*
- *HAVO en VWO.*

De leerkracht communiceert richting kinderen en ouders over deze differentiatie en wat dit voor het/hun kind betekent. Het huiswerkbeleid dat in groep 8 geldt in de eerste helft van het schooljaar (tot en met december) is in de tweede helft (vanaf januari) niet meer van kracht.

Wel blijft gelden:

- *Het huiswerk kan bestaan uit maakwerk of leerwerk voor de vakken taal (incl. woordenschat), spelling, rekenen en wereldoriëntatie.*
- *De leerkracht communiceert via Parro naar ouders op dezelfde dag dat het huiswerk wordt opgegeven aan de kinderen.*
- *Het huiswerk wordt na inlevering binnen 1 week door de leerkracht nagekeken/beoordeeld. Binnen diezelfde week krijgen de leerlingen feedback (cijfer, beoordeling) van de leerkracht en ontvangen de ouders bericht van de leerkracht via Parro over de beoordeling van het huiswerk. Als er sprake is van niet ingeleverd huiswerk dan communiceert de leerkracht hierover ook richting de ouders binnen 1 week nadat het huiswerk ingeleverd had moeten worden.*

Wij zorgen ervoor dat kinderen in vakanties en op vrije dagen niet worden belast met huiswerk (uitzonderingen zijn weekenden en studiedagen). Er wordt ook geen huiswerk opgegeven in periodes waarin wij LIB-toetsen afnemen.

Als kinderen hun huiswerk niet hebben kunnen maken of leren, dienen de ouders/verzorgers hierover te communiceren richting de leerkracht. Wanneer ouders/verzorgers dit niet doen en er geen huiswerk wordt ingeleverd of niet is geleerd, gaan wij ervan uit dat het huiswerk van de betreffende leerling niet in orde is. Dit zal worden meegenomen wanneer wij een beoordeling gaan geven over de huiswerkattitude van een leerling, bijvoorbeeld via het rapport of ten aanzien van de advisering richting het voortgezet onderwijs.